

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-PO

Stichting NTC Bali (primair onderwijs)

Plaats : Bali
BRIN nummer : 28RB|C1
Onderzoeksnummer : 285717
Datum onderzoek : 10 september 2016
Datum vaststelling : 22 november 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	KWALITEITSPROFIEL	7
3	BESCHOUWING	10
4	VERVOLG VAN HET TOEZICHT.	15

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs bezocht NTC-PO Stichting NTC Bali (primair onderwijs) te Denpasar, Indonesië in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011.

Bij dit kwaliteitsonderzoek doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit deze zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Doorgaans is dit alleen bij onafhankelijk onderzoek door derden het geval.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten en schoolontwikkeling betrekking hebben. Het betreft onder andere de verbeterplannen per jaar, het activiteitenverslag 2014-15, resultaatgegevens en het veiligheidsplan.

De inspectie heeft de informatie uit deze documenten bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;

- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd;
- Schoolbezoek, waarbij in alle groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal;
- Gesprekken met de directeur over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprekken met het bestuur, de tweede leraar, leerlingen en ouders.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de directeur en een vertegenwoordiging van het bestuur.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken. In de rapporten vanaf schooljaar 2013-2014 is hierin voor iedere bezochte ntc-school apart informatie opgenomen over de aanpak en de gevolgen van de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland vanaf januari 2014.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 KWALITEITSPROFIEL

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	
3.3	De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			•	
3.4	Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen blijft beperkt.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.1	De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			•	
4.2	De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.			•	
4.3	Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				•

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.5	De school gebruikt de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
N1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen	•	
N2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen	•	
N4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima	•	

3 BESCHOUWING

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het primair onderwijs op Stichting NTC Bali (primair onderwijs) te Denpasar en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

NTC Bali verzorgt sinds 2004 onderwijs in de Nederlandse taal, aanvankelijk alleen in de vorm van primair onderwijs, maar sinds geruime tijd zowel op het niveau van het primair als het voortgezet onderwijs. De meeste lessen worden op zaterdagochtend gegeven op de Yayasan Echelon School, een lokale school in Suwung, oostelijk van Denpasar. Op deze school heeft NTC Bali de beschikking over vier lokalen, waarvan er één als bibliotheek (ook voor volwassenen) is ingericht. Hier worden vrijwel alle lessen van het NTC-basisonderwijs gegeven. Ook een richting-3 groep krijgt hier op de zaterdagmiddag les. De leerlingen die voortgezet onderwijs volgen hebben les op de Sekolah Dyatmikaschool in Sanur, eveneens ten oosten van Denpasar.

Het onderwijs wordt verzorgd door twee leraren, die al lang aan de school verbonden zijn, de coördinator zelfs al vanaf de oprichting. Zij verzorgt tevens de lessen in de bovenbouw van het basisonderwijs (groep 6/7/8) en in het voortgezet onderwijs. Met ingang van dit schooljaar krijgen alle VO-leerlingen in éénzelfde groep les. De andere leraar geeft les aan de kleuters, aan de onderbouw (groep 3/4/5) en aan twee richting-3 groepen (Nederlands als tweede taal), waarvan één groep door de weeks op een andere school in Denpasar les krijgt. In totaal gaat het om 37 leerlingen, waarvan 9 leerlingen in het voortgezet onderwijs. De laatste jaren schommelt het leerlingenaantal rond dit aantal.

De leerlingpopulatie is geleidelijk aan veranderd, er worden steeds meer leerlingen aangemeld die het Nederlands minder goed beheersen. De school bekijkt of deze leerlingen tijdens de kleuterperiode voldoende vaardig worden in het Nederlands om vanaf 6 jaar het onderwijs op het niveau van richting 2 te volgen, als dit niet zo is gaan zij door naar de richting-3 groep. (Richting 2 is het volgen van Nederlands op een iets lager niveau, met maximaal 2 jaar achterstand).

In het voortgezet onderwijs wordt toegewerkt naar examens IB (Nederlands selftaught) en IGCSE (als eerste of tweede taal). Ook bestaat de mogelijkheid

dat leerlingen examens van het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNAVT) doen.

Het bestuur bestaat uit vijf leden, waarvan er twee al langere tijd bestuurslid zijn. Bestuurswisselingen komen regelmatig voor en zijn ook binnenkort aanstaande, maar het is niet gemakkelijk opvolgers te vinden.

Aanpak en gevolgen bezuinigingen

NTC Bali heeft vooral lokaal gevestigde ouders, die zelf aan de kosten van het onderwijs bijdragen zonder dat zij vergoeding van een werkgever krijgen. Het wegvallen van de subsidie heeft dan ook grote impact op de school. Tot dusverre is het niet gelukt alternatieve inkomsten door bijvoorbeeld sponsoring te vinden. Het bestuur heeft de ouderbijdrage dit schooljaar met een kwart verhoogd en ook volgend schooljaar zal er waarschijnlijk een verhoging moeten plaatsvinden. Mogelijk zal een deel van de ouders daardoor afhaken. Aan de uitgavenkant is bezuinigd op de aanschaf van toets- en lesmateriaal. Daarnaast zijn groepen samengevoegd waardoor de beide leraren nu minder uren lesgeven. Dat heeft als nadeel dat er moeilijk vervanging kan worden gevonden bij vertrek van een van de leraren, omdat er qua omvang geen aantrekkelijke baan overblijft. Het bestuur is aan het verkennen of de gehuurde lesruimten voor andere doeleinden kunnen worden doorverhuurd. Tot dusverre heeft dit geen resultaat opgeleverd. Ook wordt gekeken of de doelgroep kan worden uitgebreid door ook Nederlandse taal voor peuters te gaan verzorgen.

Algemeen beeld

NTC Bali levert in onderwijskundig opzicht voldoende tot goede kwaliteit. Alle indicatoren van het primaire proces zijn tenminste als voldoende beoordeeld. Sterke punten zijn de respectvolle, ondersteunende pedagogische benadering en de betrokkenheid van leerlingen. De leerresultaten zijn over het geheel genomen voldoende, gezien de achtergrondkenmerken van de leerlingen. Het leerstofaanbod is gevarieerd en biedt voldoende mogelijkheden voor differentiatie. Dit is ook nodig gezien de grote niveaoverschillen tussen leerlingen binnen de combinatiegroepen. De leerlingenzorg is als voldoende beoordeeld aangezien deze nauw verweven is met het primaire proces van gedifferentieerd lesgeven. De kwaliteitszorg is op één onderdeel na voldoende: de school kan nog meer ondernemen om een regelmatig kwaliteitsbeeld op te halen, bijvoorbeeld door middel van enquêtes en exitgesprekken met vertrekkende gezinnen. Het bestuur heeft zich de afgelopen jaren vooral bezig moeten houden met het voortbestaan van de school en aspecten in de voorwaardensfeer, zoals de organisatiestructuur, financiën en veiligheid. Het

zicht van het bestuur op de onderwijskundige kwaliteit is daardoor wat in het gedrang gekomen. Juist de verdere uitbouw van die onderwijskundige kwaliteit, alsmede het uitdragen daarvan in de samenwerking tussen ouders en school kan helpen om de school nieuw elan te geven en nieuwe doelgroepen aan te boren. Het nieuw te schrijven schoolplan biedt kansen voor een analyse van de eigen kwaliteit en het aanscherpen van de visie voor de komende jaren.

Toelichting

Opbrengsten

De beoordeling van de leerresultaten vindt plaats op basis van de resultaten van de leerlingen in de bovenbouw op technisch en begrijpend lezen over het afgelopen schooljaar. Daarnaast kijkt de inspectie naar de resultaten op de spelling- en woordenschattoetsen. De resultaten voor technisch en begrijpend lezen zijn voldoende maar enigszins wisselend van karakter. Dat geldt overigens ook voor de spelling. Het is aan te raden om over een langere periode de resultaten van dezelfde leerlingen te bekijken: dan wordt de vooruitgang van leerlingen meer inzichtelijk. De woordenschat blijft relatief achter, maar dat is gebruikelijk in een niet-Nederlandse taalomgeving. Desondanks verdient het aanbeveling om te verkennen wat ouders kunnen bijdragen aan de taalontwikkeling van hun kinderen, en vooral hoe de school dit kan bevorderen.

Onderwijspraktijk

Sterke punten zijn de pedagogische benadering van leraren en de waargenomen betrokkenheid van leerlingen. Dit laatste komt mede doordat de leraren gedifferentieerd lesgeven, waardoor zij tegemoet komen aan individuele onderwijsbehoeften. Leerlingen voelen zich gezien en gewaardeerd, de leraren weten wat de leerlingen nodig hebben. Door de samenvoeging van groepen is hierin de grens van de differentiatiemogelijkheden nu wel bereikt. De school werkt al met materialen waarbij leerlingen vrij zelfstandig kunnen werken. Het leerstofaanbod voldoet aan de kerndoelen en is actueel en voldoende gedifferentieerd en uitdagend. Het is daarbij voor begrijpend lezen gewenst om ook het internetgedeelte van de methode te gebruiken, naast andere vormen van begrijpend lezen die nu plaatsvinden. Met de school is gesproken over mogelijkheden om het Nederlands taalaanbod uit te breiden naar buiten de klassensituatie, door nadrukkelijker met ouders afspraken te maken over hun bijdrage, maar ook door daarbij ondersteuning te bieden in de vorm van nieuwsbrieven, voorlichting aan ouders over hoe je omgaat met meertaligheid, attenderen op thema's waar de school mee bezig is, wijzen op links op internet, uitwisseling dvd's, etc. Ook systematische en afwisselende boekpromotie zal

helpen om het Nederlandse taalaanbod te vergroten. Dit alles vraagt een inspanning, die zich in de praktijk snel terugverdient. Belangrijk nevenverschijnsel is ook dat de cohesie in de groep ouders en de betrokkenheid bij de school daardoor groter wordt. Op zich is deze betrokkenheid nu al wel voldoende, de Balinese Hollandse gemeenschap is klein en de communicatielijnen zijn kort.

De klassenorganisatie is op orde: de leraren geven goed gestructureerd les, met een korte, heldere uitleg. Er is een goede en afwisseling van werkvormen en leerinhouden (verschillende taaldomeinen). Dat zien we door de hele school terug. NTC Bali wordt in het algemeen als veilig ervaren door leerlingen en leraren.

De beschikbare leertijd is voldoende ruim, zeker wanneer daarbij het huiswerk en de cultuuractiviteiten worden meegerekend. Alle groepen krijgen drie uur les per week. Bij absentie wordt er werk ingehaald, daarover zijn strakke afspraken. De leerlingenzorg is nauw verbonden met het primaire proces van lesgeven, waarin zoals gezegd veel differentiatie plaatsvindt, vaak op basis van de voorgaande les(sen) en gemaakte toetsen, al dan niet genormeerd. De groepen zijn klein en de inspectie heeft waargenomen dat er waar nodig individuele afstemming plaatsvindt. Daarom is de leerlingenzorg als geheel als voldoende beoordeeld. De school beschikt over een volledige leerlingvolgsysteem en neemt deze ook af. In de voorbereidingsfase van het inspectiebezoek is al besproken waar winst te behalen valt in de toetsafname, om qua tijdsinvestering een goede balans te krijgen tussen lesgeven en toetsafnames.

Kwaliteitszorg

De school heeft haar schoolplanperiode met een jaar verlengd en specifiek voor het komende schooljaar doelen geformuleerd. Dit is gebeurd vanwege de verwachte ontwikkelingen in de voorwaardensfeer. Het gaat dan met name om de stichting van een vrijwilligersorganisatie en de mogelijkheden om de huidige huisvesting, die in elk geval nog vier jaar aangehouden zal worden, optimaal te benutten. Zoals eerder aangegeven biedt het schrijven van een nieuw schoolplan ook de kans om de visie te herijken op basis van een nieuwe analyse van de geldende omstandigheden en eigen kwaliteit. Een bijkomende factor is dat de coördinator te kennen heeft gegeven in afzienbare tijd met haar werkzaamheden te willen stoppen. Ook dat vraagt van het bestuur een heroriëntatie.

Binnen het systeem van kwaliteitszorg is voldoende zicht op de kenmerken van de leerlingenpopulatie (o.a. dankzij een uitgebreide intake) en op de behaalde resultaten. De school trekt daar ook conclusies uit. Wat ontbreekt is het meer stelselmatig in kaart brengen van de eigen onderwijskwaliteit. Deze indicator is daarom als enige als onvoldoende beoordeeld. Binnen de beperkte budgettaire

mogelijkheden werkt de school wel aan verbeterpunten. De keuze daarvan zou makkelijker gemaakt kunnen worden als de eigen onderwijskwaliteit scherper in beeld is. De school heeft de werkwijzen wel geborgd, maar hier is nog wel winst te behalen, zoals men zelf ook bemerkte toen de coördinator aan het begin van het schooljaar afwezig was. De school drijft nu op de kennis en kunde van de zeer ervaren leraren. In nieuwsbrieven, de schoolgids en in de rapporten en bij de rapportbesprekingen vindt verantwoording plaats aan ouders over wat er wordt gerealiseerd in het onderwijs en in de onderwijsverbetering. Het bestuur heeft zich voorgenomen in de maandelijkse nieuwsbrief een vaste rubriek 'Vanuit het bestuur' op te nemen. Het is de inspectie gebleken dat hieraan inderdaad behoefte bestaat bij sommige ouders.

4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet. De school is toe aan het schrijven van een nieuw schoolplan voor primair onderwijs. Dit kan worden geïntegreerd met die van het voortgezet onderwijs.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.